Examenul de bacalaureat național 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul umanist ; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

•Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu .
•Timpul de lucru efectiv este de trei ore .

SUBIECTUL I (50 de puncte)

Citește următorul fragment:

„Toți frații mei fuseseră dați la școală, pe rând, după cum le bătea anul și ceasul. Potrivit unei hotărâri părintești ce nu trebuia cercetată mai de aproape, școala începea, de fapt, pentru fiecare băiat de două ori. La vârsta de șase ani, băiatul urma timp de un an, școala din sat. La șapte ani trecea la școala primară germană (la Sebeș), unde, de dragul unui bun temei, era înscris în clasa I. Anul școlar din Lancrăm însemna astfel mai mult o obișnuire a mâinilor cu buretele de șters tăblița. Cu mine, Tata ar fi dorit să facă o excepție, să pornesc mai devreme la drum. La vreo câteva luni după ce am împlinit cinci ani, în pragul toamnei, Tata îmi zise: *Ei acu' începem școala!*. Mi-o spunea la plural, ca și cum el însuși ar fi dorit să pună un umăr la unirea învățăturii. Tata nădăjduia să îmi facă o bucurie, dar i-am retezat vorba: *Eu, nu!*. Scrisul și cititul nu se apropiau de mine cu nicio ispită. Și-mi rosteam chiar părerea c-ar fi mai bine ca școlile să nu mai facă umbră pământului. În acel ceas de sfârșit de vară, îmi apăram cu lacrimi, cu țipete, cu toată disperarea ființei mele, divina libertate. Tata n-a stăruit. Dimpotrivă, fu repede gata să-mi prelungească slobozenia de nimic îngrădită cu încă un an. După ce împlini însă șase, fui nevoit să îmi accept soarta alături de alți tovarăși de vârstă.Ar fi fost netrebnic să mai ridic glas împotrivă. De acum, eram încredințat că firul libertății, o să mi-l torc mai departe, același, numai cu alte răsuciri și sub alte fețe. Școala, odată începută, reprezenta pentru mine, mai presus de toate, un prilej infinit multiplicat, de a mă întâlni cu Vasile al Bănățeanului, cu Roman și cu Adam al Vicii. Tabăra noastră cu 8 pumni și tot atâtea picioare domina clasa."

Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței „să pună un umăr la unirea învățăturii". **6 puncte**
2. Menționează vârsta la care autorul începe școala. **6 puncte**
3. Precizează care este atitudinea tatălui, atunci când îi propune lui Lucian Blaga să înceapă școala, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care școala începea pentru fiecare băiat de două ori. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, care este perspectiva autorului asupra școlii. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă școala are un rol sau nu în formarea personalității unui elev, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Hronicul și cântecul vârstelor* de Lucian Blaga , cât și la experiența personală sau culturală.

În redactarea textului , vei avea în vedere următoarele repere:
-formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare(norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare , textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Stihuri, zburati acum din mâna mea
Și șchiopătați în aerul cu floare,
Ca păsările mici de catifea
Ce-ncep în mai să-nvețe și să zboare.

Stihuri, acum, porniti, vă scuturați,
Ca frunzele-aurite, pentru moarte.
Pustnicii tineri, triști si delicați,
Păstra-vă-vor într-un sicriu de carte.

Stihuri de suflet, dintre spini culese,
Îndurerate-n spic și rădăcini,
Pătrundeți , înțelese și neînțelese,
În suflete de prieteni și străini.

Și semănați, ca noaptea ce vă naște,
Sfială și-ndoieli unde-ți cădea.
Căci Cel-ce-știe însă nu cunoaște,
Varsă-ntuneric alb cu mâna mea.

Tudor Arghezi , *Epigraf*

Notă!

Pentru **conţinut ,** vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare- 1 p; logica înlănţuirii ideilor-1 punct ; ortografia-1 p; punctuaţia-1 punct)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularitățile de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui George Călinescu.

În elaborarea eseului vei avea în vedere următoarele repere :
-prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
-evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două scene/ secvențe completate;

-analiza a două elemente de structură, compoziție și limbaj, semnificative construcția personajului (de exemplu: acțiune, incipit, final, tehnici narative, modalități de caracterizare, perspectiva narativă, registre stilistice, limbaj etc.) .

Notă!
Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.
Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/ reper).
Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente-introducere, cuprins, încheiere-1 punct, logica înlănțuirii ideilor- 1 punct, abilități de analiză și argumentare- 3 puncte; utilizarea limbii literare- 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația-2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea- 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul umanist ; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- **Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate în barem.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.**

SUBIECTUL I (50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului secvenței date (de exemplu: Sensul expresiei este „să mă ajute la debutul școlar" – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație –1 punct; **6 puncte**
2. Autorul începe școala la 6 ani. - 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct ; **6 puncte**
3. precizarea atitudinii tatălui care se desprinde din text (de exemplu nerăbdare, implicare) – 2 puncte; justificarea enunțului cu o secvență din text *(„ Ei, acu' începem școala")*- 2 puncte ; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct; **6 puncte**
4. explicarea motivului pentru care școala începea pentru fiecare băiat de două ori (de exemplu: Pentru fiecare băiat, școala începea de două ori, deoarece la șase ani băiatul urma școala din satul natal, Lancrăm, iar la șapte ani trecea la școala primară din Sebeș, unde era din nou înscris în clasa întâi.) -4 puncte; explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct; **6 puncte**
5. prezentarea perspectivei autorului asupra școlii (de exemplu Autorul simte inutilitatea școlii, sentimentul pierderii libertății , al obligativității și al resemnării) : numirea perspectivei – 1 punct –prezentare adecvată și nuanțată – 3 puncte; abordare schematică, ezitantă – 2 puncte/ încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)
- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**
- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror 2 argumente adecvate opiniei formulate **2x2 puncte= 4 puncte**
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele 2 argumente enunțate dezvoltare clară, nuanțată-2 puncte; încercare de dezvoltare, schematism-1 punct **2x2 puncte= 4 puncte**
-raportarea la text în dezvoltarea oricărui argument – 3 puncte; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 punct

3 puncte + 1 punct= 4 puncte

-formularea unei concluzii pertinente **1 punct**

-utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 puncte; utilizare parțial adecvată – 1 punct **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice -1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **2 puncte**

-respectarea noremlor de ortografie și punctuație (0-1 greșeli ortografice si de punctuație -1 punct ; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**

- așezarea în pagină , lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare , textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentarea textului dat, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice- **6 puncte**

• comentarea adecvată și nuanțată prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice – 6 puncte

• comentarea textului , prin evidențierea ezitantă a relației dintre ideea poetică și imaginile artistice – 3 puncte

• simpla precizare a ideii poetice/a mijloacelor artistice sau tendință de generalizare – 1 punct

- utilizarea limbii literare – 1 punct ; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct, (0-1 greşeli ortografice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuaţia – 1 punct (0–1 greşeli de punctuaţie – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte**)**

4 puncte

SUBIECTUL al III-lea 30 puncte

Conținut – 18 puncte

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales din romanul ales 6 puncte

• prezentare adecvată și nuanțată – 6 puncte;

• prezentare ezitantă – 3 puncte;

• prezentare schematică sau superficială- 1 punct;

- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin 2 scene/secvențe comentate **6 puncte**

• menționarea oricărei trăsături a personajului ales – 2 puncte;

• ilustrarea trăsăturii menționate prin 2 scene / secvențe comentate – 2 puncte+ 2 puncte;

• simpla numire a unor scene / secvențe sau tendința de rezumare – 1 punct+ 1 punct;

- câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de structură, compoziție și limbaj ale romanului studiat, semnificative pentru construcția personajului ales; **6 puncte**

•analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru construcția personajului – 3 puncte, abordarea schematică, fără justificarea relevanței- 1 punct.

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**

-logica înlănțuirii ideilor **1 punct**

- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**

• relație adecvată între idei , între idei și argumente , formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte
• relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante- 2 puncte
• schematism- 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului , sintaxa adecvată – 2 puncte, vocabular restrâns, monoton -1 punct) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori- 2 puncte; 2 eori – 1 punct **;** 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2puncte**
-punctuația (0-1 erori- 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori –0 puncte) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte şi să dezvolte subiectul propus.